Politična glasila z pošiljatvijo.
Leto LXIX. Št. 271 Ljubljana, sreda 25. novembra 1936 Cena Din 1.-

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 50 petit vrst á Din 2, do 100 vrst á Din 2.50, od 100 do 300 vrst á Din 3, večji inserati petit vrsta Din 4.-. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.- Rokopisi se ne vračajo

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO LJUBLJANA, Knaflјeva ulica štev. 5. Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c. telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101.

Poštna hranilnica v Ljubljani št. 19.351.

Vedno večje komplikacije v Španiji:

Madrid obtožuje Nemčijo in Italijo

Madridska vlada trdi, da nemške in italijanske vojne ladje v Španiji podpirajo generala Franca in vrše vohunstvo v njegovo korist

Valencija, 25. novembra. Agencija Fabra poroča: Minister mornarice in letalstva je dal snoči izjavo, v kateri je med drugim izrekel:

Ni bilo treba čakati na to, da vladi v Berlinu in Rimu priznata Franca. Mi smo stalno računali s tem, da že od meseca julija njihove ladje stalno obiskujejo našo obalo in pomagajo nekaterim edinicam mornarice, ki so prešle na stran nacionalistov. Republikanska mornarica je bila stalno nadzirana od njih, ki so s svojih popolnoma strateških položajev lahko opazovali vsa gibanja naše mornarice. Vse to so te ladje takoj sporočile upornikom. Dokazano je, da so se nekateri napadi letal na mesta ob obali izvršili ravno na podlagi te vohunske službe in vse to opiramo z naslednjimi dejstvi:

Dne 4. avgusta je republikanska mornarica nameravala izvršiti napad na Ceuto, ko se je pojavila nemška križarka »Deutschland«, ki se je zasidrala na rtu pred Ceuto in tako preprečila napad naše mornarice na postojanko, odkoder so vozili legionarje na fronto v Španijo. Ko je naša mornarica bila v Malagi, je tjakaj skoraj vsak dan prihajala kakšna nemška vojna ladja, ki je nato brezžično poročala neprijatelju vse, kaj dela naša mornarica.

Ko so letala ponoči bombardirala mesta ob obali, so nemške ladje v luki ostale razsvetljene, da se je videlo, kod morajo letala leteti. Tako so napravile vse nemške in italijanske vojne ladje, ko so junkersi letali nad Alicantom in bombardirali mesto. Ko je naše brodovje plulo iz Gijona v Bilbao, ga je spremljala nemška križarka do Bilbao. Znano je namreč, da nacionalisti 26. septembra. Ko je naslednji dan naše brodovje odplulo iz luke, da izvrši nekaj nalog ob obali, ga je ista križarka stalno spremljala in opazovala vsak okret našega brodovja. Kmalu se je tej križarki pridružila nemška ladja, ki na Atlantiku polaga kable. Upravičena je sumnja, da je ta ladja nosila mine, ki so bile položene pred Bilbaoa. Znano je namreč, d anacionalisti nimajo nobene ladje, ki bi mogla polagati mine. Ko se je nato brodovje vrnilo v Cartageni, ga je zopet spremljala nemška vojna ladja, ki je sproti obveščala nasprotnike o poti naših ladij. Ko je bilo brodovje v Cartageni, je vsak dan prihajala kaka nemška vojna ladja, ki je prišla v luko najprej tako, da je obkrožila vse naše ladje in šele nato poiskala prostor, kjer je vrgla sidro.

Zadnje dni je bila španska obala večkrat bombardirana in posebno ponoči je bilo potopljenih več ladij, ki so vozile živež. Ugotovljeno je, da je to bombardiranje vršila uporniška križarka »Canarias«, ker je to edina ladja, ki lahko izvrši kaj takega. Ta križarka pa je morala biti obveščena od tujih vojnih ladij, da je lahko vršila svoje manevre. V tej smeri lahko navedemo nekaj najnovejših dejstev:

V nedeljo ob 9. dopoldne so bile pred luko v Cartageni napadene naše ladje »Cervantes«. »Menduez Munjez«, in »Jaime«. Napad je izvršilo več tujih podmornic. Torpeda, ki so bila oddana na križarko »Menduez Munjez«, so zgrešila svoj cilj. En torpedo je zadel »Cervantes«. Prišli smo do zaključka, da sta napad izvršili vsaj dve podmornici. Gotovo je, da sta ti dve podmornici pripadali neki tuji eskadrili.

Rdeča armada 250.000 mož v Kataloniji

Ruski generalštabni oficirji organizirajo posebno iz inozemcev sestavljeno armado

Barcelona, 25. novembra. Rdeči generalni štab, v katerem so po večini ruski generalštabni oficirji, je izdal potrebne ukrepe za ustanovitev rdeče armade v Kataloniji, ki bo štela 250.000 mož. Armado bi sestavljali izključno inozemci, po večini Rusi ter naj tvori jedro bodoče španske rdeče armade. S to armado hočejo najprvo organizirati obrambo Katalonije, pozneje pa očistiti vso Španijo ter pregnati generala Franca in njegove pristaše. Stroški se bodo krili z zlatom španske narodne banke, ki je po večini že deponirano v Rusiji.

Francoska in angleška vojna mornarica v strogi pripravljenosti

Francija in Anglija se bosta zoperstavili vsaki nezakoniti akciji generala Franca na morju

PARIZ, 25. novembra. t. Negativen odgovor generala Franca na protest Francije in Anglije zaradi nameravane blokade španskih luk in bombardiranja barcelonske luke je napetost zelo poostril. Ukrepi, ki sta jih izdala Pariz in London, kažejo, da sta Francija in Anglija trdno odločeni do skrajnosti braniti svoje interese. Francoska vlada se je postavila na stališče da ne more priznati zakonitosti blokade, ki jo namerava izvesti general Franco, ker ni priznala njegove vlade in mu odreka značaj vojskujoče se države, marveč smatra vse dogodke v Španiji za špansko notranjo zadevo. Zaradi tega je bilo včeraj in danes odposlanih v španske vode večje število francoskih vojnih ladij, da zaščitijo francoske interese, ob enem pa je ministrstvo za mornarico izdalo nadaljnje ukrepe, da more takoj odposlati v španske vode večje brodovje.

Slične ukrepe je izdala tudi Anglija. Velik del angleške mornarice je zbran pri Malti in pri Gibraltarju. Uradno poročajo, da gre zgolj za manevre, priznavajo pa, da bo še v teku današnjega ali jutrišnjega dne krenilo v španske vode še večje število vojnih ladij, da skupno s Francijo čuvajo svobodo morske plovbe v španskih vodah.

Celonočna seja francoske vlade

Razpravljali so o mednarodnem položaju in sprejeli potrebne sklepe

Pariz, 25. novembra r. Po razgovorih, ki jih je imel v teku včerajšnjega dne zunanji minister Delbos z diplomatskimi zastopniki Anglije, Rusije, Turčije, Male antante in s francoskimi vojaškimi strokovnjaki, se je snoči ob 18. sestala vlada k seji, ki je trajala vse do 3. zjutraj. Seji vlade so prisostvovali vsi ministri, tudi novo imenovani notranji minister Maks Dormoy. Zunanji minister je na seji podal obširno poročilo o mednarodnem položaju v zvezi z dogodki v Španiji ter o prizadevanju za nevtralizacijo španskih dogodkov. Na podlagi njegovega poročila je sprejel ministrski svet primerne sklepe, ki jih pa drže zaenkrat še v strogi tajnosti. O seji je bil izdan le kratek komunike, ki navaja, da so razpravljali o predlogu novega tiskovnega zakona ter da je bil v vseh načelnih vprašanjih dosežen sporazum. Posebno pozornost pa je zbudilo dejstvo, da je dobilo ministrstvo vojne mornarice nalog, naj ukrene vse potrebno za uspešno obrambo francoske zastave v španskih vodah.

Na španskih frontah nič novega

Manjši napadi nacionalistov so bili odbiti

Madrid, 25. novembra. AA. Havas: Vojno ministrstvo je objavilo ob 21.40: Na frontah ni bilo ničesar novega. Samo na jugu Madrida smo zajeli 500 glav živine. Na fronti pri Guadarami je sovražnik zastonj poskušal prodreti in je bil odbit. Tudi pri Aranjuezu nasprotniki niso mogli doseči svojih ciljev.

Čete madridske obrambe so zelo delavne v odseku pri Vila Verde. Nacionalisti so izvršili napad na cesto Toledo Carabancel, bili so pa odbiti.

Na fronti pri Oviedu je 10 republikanskih letal bombardiralo mesto. Položaj na tem delu fronte je zelo ugoden za republikanske čete.

Largo Caballero odklanja sovjetski režim

Predsednik republikanske vlade Largo Caballero je danes izjavil v Valenciji:

V nasprotju z raznimi trditvami v tujini ne stremi vlada republike po tem, da uvede na Španskem sovjetski režim. Njen glavni namen je ohranitev republikanskega parlamentarnega reda, kakor je določen z ustavo, ki si jo je španski narod sam svobodno izglasoval. Naši nasprotniki so oznanjevalci diktature in antiparlamentarizma. Ko so izzvali državljansko vojno pod fašističnim znamenjem, so izvršili neštelo grozodejstev proti intelektualcem, proti zelo uglednim državljanom, proti vsem tistim, ki so ostali zvesti obstoječemu sistemu. Program moje vlade je program zbiranja vseh demokratskih sil, voljnih braniti parlamentarne svoboščine proti diktaturi. Bližajoče se zasedanje parlamenta v Valenciji bo simbol popolnega soglasja med vlado in veliko večino prebivalstva.

Churchillov nečak med miličniki

London, 25. novembra. AA. Ugotovili so da se nečak Winstona Churchilla, ki je meseca februarja izginil iz Velike Britanije, bori v nekem strojnem oddelku na strani madridske vlade.

Rumunija in Poljska

Zunanji minister Antonescu o pomenu svojega poseta v Varšavi

Bukarešta, 25. novembra. AA. Pat poroča: Pred svojim odhodom na Poljsko je rumunski zunanji minister Antonescu izjavil, da je srečen, da se lahko odzove vabilu zunanjega ministra Becka. Vse tisto je dobrodošlo, kar ojači življensko moč zvez med Poljsko in Rumunijo Zastopal bo v Varšavi ne samo rumunsko vlado, ampak tudi rumunski narod.

Pogodba med Rumunijo in Poljsko, ki sloni na paktu DN, je verna slika naše volje, da zavarujemo v tem delu Evrope mir na temeljih teritorijalne nedotakljivosti, je podčrtal zunanji minister Antonescu. Vezi sodelovanje med Poljsko in Rumunijo je treba razviti posebno na polju kulture in gospodarstva. Predno pridem v Varšavo, se bom ustavil v Krakovu, da tako izkažem čast organizatorju velike poljske države, to je tistemu, ki je bil duša zveze med Poljsko in Rumunijo.«

Ob koncu je poudaril Antonescu, da se bo sestal tudi s predsednikom republike Moscickim, z maršalom Rydz Smyglijem in zunanjim ministrom Beckom. Ti sestanki bodo znatno pripomogli k jačanju odnošajev med obema državama.

Hladen sprejem Ribbentropa v Londonu

Anglija odrekla Nemčiji vsako nadaljnjo koncesijo

London, 25. novembra. AA. Havas: Tukaj zelo živahno razpravljajo o tem, da je von Ribbentrop sedaj že drugič z letalom odpotoval v Berlin. Baje je to v zvezi z noto angleške vlade z dne 20. novembra in v kateri zahteva Anglija sestanek lokarnske konference. V tej noti pa angleška vlada ne daje nobenih koncesij nemški tezi in zahteva da mora biti pogodba sklenjena v okviru pakta DN.

Tudi se omenja, da je bil zadnji sestanek med Ribbentropom in Baldwinom zelo hladen in je Baldwin odgovoril Ribbentropu glede na borbo proti komunizmu, da je to notranjepolitični problem vsake države posebej.

Mnogi pravijo, da je to nenadno potovanje tudi v zvezi z dogodki v Španiji in posebno še z eksplozijo na španski križarki »Cervantes«. Vsi trde, da je zelo ozka vez med to eksplozijo in dejstvom, da je bil tedaj pred luko v Cartageni nemški rušilec »Leopard«. Lord Londondery poskuša posredovati med Baldwinom in Ribbentropom.

Komemorativna seja francoske zbornice

Pariz, 25. novembra. a. Francoska poslanska zbornica je imela včeraj komemorativno sejo za pokojnim notranjim ministrom Salengrojem. Dočim so se levičarski poslanci, pristaši ljudske fronte udeležili seje skoraj polnoštevilno, so se desničarski opozicijski poslanci demonstrativno abstinirali. Spominski govor je imel predsednik zbornice Herriot, ki je v svojem govoru orisal zasluge pokojnega ministra, ki je vršil svojo nalogo v najtežjih okoliščinah. Nato je imel predsednik vlade Leon Blum krajši govor, v katerem je pozival poslance, naj trezno presojajo položaj in podpirajo vlado, ki ne bo opustila ničesar, kar je v korist Francije in delovnega ljudstva. Seja je bila nato v znak žalovanja prekinjena. Prihodnja seja bo v četrtek. Na dnevnem redu je davčna reforma.

Splošna ofenziva Mongolov?

Peiping, 25. novembra. b. **Mongolske čete vdirajo v večjih oddelkih iz pokrajine Čahar proti pokrajini Sujuan. Lokalne oblasti v Sujuanu so odredile takojšnjo evakuacijo vseh tujih državljanov iz glavnega mesta Kvejbujsá. Iz Mandžukua prihajajo poročila, da so Mongoli odredili splošno ofenzivo proti pokrajini Sujuan.**

Požarna katastrofa v Angersu

Pariz, 25. novembra. d. **Požar, ki je izbruhnil v mestu Angersu preteklo soboto, so pogasili šele snoči. Približno 80 hiš je pogorelo skoro do tal. Katedralo so rešili in prav tako tudi muzej. Škodo cenijo na 50 miljonov frankov. Požar je zahteval tudi človeško žrtev. Neka stara ženska je pri reševalni akciji padla z gasilske lestve v plamene ter je zgorela.**

Berlin za zapadni pakt, a brez Poljske

Berlin, 25. novembra. b. **V uradnih krogih potrjujejo prejem nove angleške note glede sklicanja konference takozvanih lokarnskih sil. Nemčija sicer pristaja na sklenitev zapadnega pakta, vendar še vedno odločno odklanja vsako zvezo med zapadnoevropskimi in vzhodnoevropskimi vprašanji, zlasti odklanja najnovejšo kombinacijo poljskega vmešavanja v zapadni pakt po znanem ovinku francosko-poljske vojaške zveze, ki naj bi jo Nemčija priznala brez pomislekov. O pritegnitvi Češkoslovaške in Rusije k razgovorom o zapadnem paktu ne more biti seveda niti govora. Vsekakor žele v Berlinu, da bi se pogajanja za sklenitev zapadnega pakta nadaljevala.**

Železniška nesreča pri Brnu

Brno, 25. novembra. o. Ponočni brzi vlak je v neposredni bližini postaje Letovice z veliko silo zadel v tovorni vlak. Več vagonov je bilo razbitih. Štirje potniki so bili ubiti, 8 pa jih je hudo ranjenih. Promet se sedaj razvija izmenično le na enem tiru proge, ker je drugi tir popolnoma razdejan. Nesrečo je baje povzročil kretničar, ki je speljal vlak na tir, na katerem je stal tovorni vlak.

Avtomobilska nezgoda norveške princese

Oslo, 25. novembra. o. Na cesti blizu Osla bi se bila norveška prestolonaslednica malone smrtno ponesrečila. V svojem avtomobilu se je s hčerkami odpeljala na dejelo; sredi poti je avto zadel v neki drugi avto in se prevrnil. K sreči je dobila prestolonaslednica le manjše poškodbe.

Borzna poročila.

INOZEMSKE BORZE

Curih, 25. novembra. Beograd 10.—, Pariz 20.2525, London 21.295, New York 435.125, Bruselj 73.575, Milan 22.925, Amsterdam 235.80, Berlin 175.—, Dunaj 76.10, (81.20), Praga 15.40, Varšava 81.80, Bukarešta 3.25.

Politični obzornik

Čujte, obrekovalci!

Pretekli teden so v Lillu na Francoskem z velikimi častmi pokopali ministra Rogera Salengro-a. Izvršil je, kakor znano, samomor, ker so mu odpovedali živci vzpričo množice klevet in obrekovanj, ki so jih nakopičili proti njemu njegovi politični in osebni sovražniki. Tragičen dogodek je napravil na vso francosko javnost globok utis, ker je bil Salengro znan kot izredno pošten mož in sovražnik spletkarstva in zahrbtnosti. Pripadal je radikalno-socialistični stranki. Salengro-a je visoko cenil tudi kardinal Lienard v Lillu, dasi je bil njegov politični nasprotnik. Ministrova smrt je kardinala silno pretresla, zlasti ko je izvedel za prave vzroke njegovega »pobega iz življenja«, ko je izvedel, da so brezvestno klevetniško kampanjo proti pokojniku vodili ljudje, ki se sicer ponosno trkajo na prsa, da so krščansko-katoliškega prepričanja. Z ozirom na ta znana dejstva je kardinal Lienard podal to-le značilno izjavo:

»Pred tem odprtim grobom smatram za svojo dolžnost, da ponovno povdarim, da politika ne upravičuje vseh dejanj. Klevete in obrekovanja, da, že samo opravljanje predstavljajo greh, ki ga obsoja Bog. Nihče nima pravice se posluževati vseh sredstev, samo da pride do svojega cilja. Časopisje, ki se specializira v tem pogledu, ni krščansko, ni katoliško! Mi tako časopisje odklanjamo v imenu onega, ki nam je ukazal, da moramo ljubiti tudi svoje sovražnike!« Opozarjamo na to slovesno izjavo, ki jo je podal kardinal sv. katoliške cerkve Linard, glasila »Katoliškega tiskovnega društva« — »Slovenca« in »Domoljuba«! Mi si bomo to deklaracijo kardinala Lienarda dobro zapomnili in jo vsakokrat prezentirali imenovanima listoma, kadarkoli se bosta posluževala svojih proslulih metod klevetanja in obrekovanja!

Na pragu velikih odločitev

»Politika« z dne 24. t. m. priobčuje to-le z debelimi črkami tiskano vest: V vseh političnih krogih vlada nedeljeno prepričanje, da prehajajo pogajanja o hrvatskem vprašanju v odločilno fazo. Pogajanja v beograjski izvenparlamentarni opoziciji bodo vsekakor končana do začetka prihodnjega meseca. Po končanih občinskih volitvah v zadnjih dveh banovinah — v dunavski in vardarski bo vsekakor tudi JRZ imela priliko, da se prične baviti s vprašanjem sporazuma s Hrvati, s vprašanjem, ki se je v vsi svoji aktualnosti postavilo na dnevni red ne samo po svojem bistvu, marveč tudi po svojem formalnem povdarku tega problema. Vsekakor bosta konec novembra in začetek decembra morala prinesti pomembna razčiščenja o hrvatskem vprašanju. To bo brez dvoma predstavljalo preokretno točko v tem velikem vprašanju notranjega političnega življenja, kakršno je hrvatsko vprašanje, čigar obstoj nihče več ne osporava in čigar rešitev mnogi zahtevajo.«

Dr. Maček in sporazum

Organ dr. Vladka Mačka »Hrvatski Dnevnik« razpravlja v uvodniku o sporazumu s Hrvati, ki ga napovedujejo z vseh strani, in izjavlja, očividno v to pooblaščen od samega dr. Mačka: »Kakšno je stališče in kako gleda dr. Maček na vprašanje sporazuma, je vsakomur znano celo tudi v primeru, ako se o tem niti ne piše. Dr. Maček je daleč od tega, da bi vstopil v kakršnekoli kombinacije, ki bi komurkoli donašale strankarske koristi pa kompromitirale hrvatsko stališče. Hrvatski narod se ni zato organiziral, da bi komu ustregel in dosegel ono, kar bi že zdavna lahko imel. Samo povdarjanje pripravljenosti za sporazum, še ne pomenja ničesar, to je metanje peska v oči, ako ne obstoja dobra volja za realen sporazum. Problem je že tako dozorel, da se on mora končno rešiti. Polovično rešenje bi ne bilo nikakršno rešenje. Problem je treba zagrabiti v njegovi celoti in ga v celoti tudi rešiti.«

Borba med pangermanizmom in panslavizmom?

Znani madžarski politik Tibor Ekhard, vodja stranke malih posestnikov, ki je svoječasno zastopal Madžarsko pred Društvom narodov v procesu radi Janke puste, je imel te dni shod v Miškolcu, kjer je zlasti obširno govoril o mednarodnem položaju in mednarodni politiki. Izvajal je med drugim: »Položaj v Evropi je skrajno nevaren. Svet ima na razpolago k večjemu dve leti, ako hoče s pogajanji preprečiti novo svetsko vojno. Situacija je taka, da lahko vsak nepremišljen korak v najkrajšem času povzroči krvavo vojno. Ne bo mogoče vojne preprečiti, ako se svet ne sestane na novo mirovno konferenco... Podunavske države morajo v svojem interesu skleniti med sabo časten in pošten kompromis. Ako pa se bodo vendarle morali v Dunavski kotlini odigrati odločilni spopadi med pangermanizmom in panslavizmom, potem se bodo najbolj krvave borbe vršile na madžarskem ozemlju« — Mednarodni položaj res ni posebno rožnat, tako črn pa vendarle še ni, da bi bilo treba računati z neizogibno vojno!

IZDAJALCI

je dokument današnje dobe! Najogromnejši film sedanjosti, izdelan s sodelovanjem nemške tajne državne policije, ogromnih oddelkov pehote, zrakoplovstva, tankov, mornarice in nemško protišpijonažne centrale! Premiera tega filma bo senzacija za vso Ljubljano!

Ljubljanske občinske zadeve

Štirje novi mestni svetniki — Subskribirano obligacijsko posojilo naj bi se omejilo na razpisano vsoto? — Mestnim dnevničarjem 1000 Din na mesec! — Tisoči nerešenih aktov

Ljubljana, 25. novembra

Ljubljanski mestni svet je imel snoči daljšo javno sejo na kateri je rešil večje število tekočih upravnih zadev. Pred prehodom na dnevni red je župan dr. Adlešič sporočil, da je uprava po pooblastilu ministrstva za notranje zadeve sprejela ostavko mestnih svetnikov dr. Ivana Stanovnika, Alojzija Kocmurja in inž. Laha in da je na mesto teh treh ter umrlega profesorja Evgena Jarca imenovala za mestne svetnike trgovca Josipa Bahovca, hotelirja Antona Koritnika, trgovca Maksa Severja in profesorja na Srednji tehniški šoli inž. Rudolfa Škofa. Od teh je trgovec Maks Sever odklonil imenovanje zaradi prezaposlenosti v poklicu in bo o njegovi odločitvi razpravljalo še pristojno oblastvo. Nove mestne svetnike je župan pozval, da položijo prisego; m. s. Koritnika ni bilo na seji, prisegla sta le m. s. Josip Bahovec in Rudolf Škof, po običajnem cermonijalu.

Nato je župan govoril o umrlem vpokojenem mestnem pisarniškem ravnatelju Ivanu Dražilu, ki se je udejstvoval tudi na kulturnem, zlasti glasbenem polju in ga je zaradi tega mestna občina izvolila za svojega meščana. Nadalje se je spomnil 13. t. m. umrlega zaslužnega meščana, čevljarskega mojstra Martina Radovana, in v ponedeljek zvečer preminulega mestnega šoferja — gasilca Vinka Žgajnarja.

Mestni posojili

Obširno poročilo je župan podal o subskripciji mestnega obligacijskega posojila in o posojilu, najetem pri Hipotekarni banki. Obligacijsko posojilo je subskribiralo 441 podpisnikov in sicer za 37,350.000 Din. Sedaj pa je nastalo vprašanje, ali naj se obligacijsko posojilo zviša na podpisano vsoto ali pa reducira subskripcija na določenih 20 milijonov. Zvišanje tega mestnega posojila bo najbrže težko izvedljivo, ker bi potem imelo mesto večje breme z odplačevanjem višjih anuitet.

Hipotekarna banka je dne 11. t. m. definitivno odobrila mestni občini posojilo 30 milijonov po 7% za dobo 15 let. Prvo anuiteto v znesku 1,599.200 Din bo treba plačati 1. julija 1937. Za to posojilo je zastavila mestna občina občinsko doklado na državne neposredne davke, poleg tega večji del svojih stanovanjskih hiš, in sicer 80 novih in 17 starih zgradb, na katere pa Hipotekarna banka ne bo vknjižila svoje zastavne pravice, nego se prijavila le zaradi vrstnega reda. S temi denarnimi akcijami bo v veliki meri omogočeno Mestni hranilnici, da mobilizira svoja likvidna sredstva, ker bo mestna občina vseh 30 miljonov izročila Mestni hranilnici kot delno odplačilo svojih dolgov.

Dosedanji rezultati zimske socialne akcije

Župan je poročal tudi o zimski akciji za brezposelne in bedne. Mostnine, ki jo nabirajo brezposelni sami, se je nabralo za 14.682 Din, prostovoljna socialna davščina na sobe in uslužbence je dala doslej čistih 106.137 Din. Vsa ta sredstva se bodo stekala v fond za zaposlitev brezposelnih pri novih javnih delih. Prvo tako delo bo kanalizacija močvirnih predelov ob vznožju Šišenskega hriba od Vodnikove ceste. Ta dela se prično že v prihodnjem tednu. Župan je pri tem ponovno apeliral na ljubljansko prebivalstvo, da podpira mestno zimsko akcijo.

Po predlogu m. s. dr. Likarja naj bi se bila o poročilu župana glede fonda za brezposelne še naknadno vršila debata, ki je pa ni bilo. Nato je župan prešel na dnevni red. Najprej je poročal načelnik finančnega odbora prof. Dermastja. Zamenjava mestnega sveta z zemljiščem Rudolfa Dougana je bila odklonjena, ker vrednost tega zemljišča ne odgovarja vrednosti mestnega sveta. Mestni svet je rešil nato 265 ugovorov proti mestnim tišnim davščinam za leto 1935/36 in za leto 1936/37. Zavrnil je 232 ugovorov kot neosnovane, ostalim pa je delno ali popolnoma ugodil. Dva ugovora društva »Dobrodelnost« zoper predpis prirastkarine sta bila zavrnjena kot neosnovana, obvezancu Francu Ježu pa je bila predpisana prirastkarina znižana od 6.000 na 2.600 Din. Valentinu Breksvarju je bila cena za dobavo 400 vozov smeti znižana od 2.000 na 1.000 Din. Nato je mestni svet rešil še 28 ugovorov zoper takso na psa ter jih vse zavrnil.

Na podlagi poročila načelnika gradbenega odbora m. s. dr. Steleta je bilo rešenih več parcelacijskih zadev.

Vprašanje dveh gostiln

M. s. Zupan je podal poročilo obrtno-industrijskega odbora, Ivanu Flerinu je bila priznana neomejena koncesija buffeta na letališču. Vladimirju Nazoru je bila zavrnjena prošnja za otvoritev krčme v Puharjevi ulici. Večja debata se je razvila o potrdilnem predlogu odbora glede prošnje Goljar Terezije za premestitev njene gostilne iz Dravelj v Zapuže. Mestna svetnika Pavlič in dr. Kamušič sta bila proti temu še zaradi tega, ker se je gostilničarsko združenje izreklo proti taki premestitvi in ker bi ta gostilna na novem mestu v bližini znane gostilne pri »Slepem Janezu« pomenila nevarno konkurenco za to staro podjetje. Mestni svetniki Kralj in Černe pa sta priporočala premestitev, ker je tam okrog sedaj mnogo novih biš in se je prebivalstvo tako zgostilo, da bi mala gostilnica ne pomenilo nikake konkurence za »Slepega Janeza«. Tudi m. s. dr. Likar je toplo priporočal predlog odbora, češ da gre za dve siroti, dve sestri, ki v tuji hiši kjer imata sedaj svojo gostilno zaradi previsoke najemnine ne moreta izhajati, na novem mestu pa bi imeli brezplačne gostilniške prostore v hiši svojega brata. Krčma bi bila namenjena zlasti nižjim slojem, dočim obiskujejo gostilno pri »Slepem Janezu« le boljši meščani. Pri glasovanju je bil predlog odbora z 21 proti 14 glasovi odklonjen in premestitev ni bila dovoljena.

Tudi pri prihodnji točki dnevnega reda se je vnela debata. Lončar Josip je prosil za dovolilo za gostilno in kavarno v Frankopanski ulici št. 1, kjer je bila prej znana Keršičeva gostilna. Odbor je predlagal, da bi se izdala koncesija samo za gostilno, ne pa tudi za kavarno. Mestna svetnika Musar in Kozamernik sta bila proti predlogu odbora in sta toplo zagovarjala Lončarjevo prošnjo, češ da je tam potrebna tudi kavarna. M. s. Likar se je oglasil proti prošnji v celoti, ker so tam v bližini že štiri druge gostilne, pa tudi zato, ker bi pomenilo tako postopanje veliko krivico v primeri s prejšnjim sklepom, ko se je ubogim sirotam odrekla premestitev njunega obrata. Tudi m. s. Kralj je poudaril, da se oba primera obravnavata po povsem nasprotnih načelih. Oba mestna svetnika sta zaradi tega zahtevala, naj se obe zadevi zaenkrat odložita in boljše proučita. M. s. Musar je odklonil tako stališče in formalno predlagal, da se Lončarju v celoti ugodi. Župan dr. Adlešič je dal na glasovanje za koncesiji najprej predlog za gostilno na katero je mestni svet pristal s 30 glasovi. Tudi za kavarniško koncesijo je glasovalo 22 mestnih svetnikov, tako da je bila Lončarjeva prošnja v celoti sprejeta.

Prošnji Ivana Povšeta za otvoritev krčme v Povšetovi ulici 22 na Kodeljevem in Ivane Hajdingerjeve za otvoritev gostilne v Doberdobski ulici št. 3, pa sta bili zavrnjeni.

Štiri komisije za ocenitev zemljišč kmečkih dolžnikov

M. s. Florijančič je pri 6 točki dnevnega reda podal poročilo kmetijskega odbora glede izvolitve cenilcev po pravilniku o likvidaciji kmečkih dolgov. V smislu 6. člena pravilnika, kako je ceniti vrednost zemljišč in ostale imovine dolžnikov-kmetov ima mestni občinski svet imenovati več tričlanskih cenitvenih komisij. Poročevalec je predlagal, da bi se imenovale štiri take komisije, ena za Barje, druga za Moste in Štepanjo vas, tretja za Zgornjo Šesko, Koseze in Dravlje, četrta pa za Vič. Za člane teh komisij je predlagal m. s. Izidorja Florijančiča iz Dravelj, m. s. Černeta Jožeta iz Zgornje Šiške, m. s. Černeta Franca iz Most, posestnika Franca Karpeja z Zaloške ceste, m. s. Franca Novaka in posestnika Antona Sojerja z Viča, m. s. Franca Jarca in posestnika Edvarda Mezeta iz Črne vasi ter mestnega kmetijskega referenta inž. Levstika. Njegovo poročilo in predlogi so bili brez debate soglasno sprejeti.

Za trošarinski odbor je poročal m. s. Dermota, ki je podal stališče odbora napram pritožbi Mateja Cerovca in parne žage Lavrenčiča & Comp. proti magistratnim odlokom. Na njegov predlog sta bili obe pritožbi zavrnjeni.

Novi pravilnik o upravnem odboru mestne ženske gimnazije

Pri 8. točki dnevnega reda je za personalno-pravni odbor poročal m. s. Avgust Novak o pravilnikih upravnega odbora mestne ženske realne gimnazije in glede uporabe službenih koles.

V debato o prvem pravilniku je posedlo več občinskih svetnikov. M. s. inspektor Wester je predlagal, da se pravilnik predloži ravnateljstvu in učnemu zboru zavoda v vednost, kar je bilo sprejeto. Vztrajal je tudi pri tem, da se ima nadzornica zavoda postaviti izključno na podlagi predloga ravnateljstva. M. s. dr. Bohinjec se je zavzel za to, da bi mestni svet imenoval v upravni odbor zavoda predvsem kvalificirane ljudi, kar ima veljati tudi za dva izmed onih treh njegovih članov, ki morata biti hkratu tudi mestna svetnika. Odbor naj bi se ne sestajal samo na poziv predsednika, nego tudi na županovo zahtevo. M. s. Likar se je oglasil proti tolikemu številu članov upravnega odbora, vendar je poročevalec m. s. Novak vztrajal pri pravilnikovem predlogu. Nato je m. s. Novak utemeljeval še pravilnik o uporabi službenih koles. M. s. dr. Bohinjec se je glede tega pravilnika zavzel za to, da bi se določili letni pavšal za popravila koles. Poročevalec je bil proti temu, češ da je pri uporabi sredstev v takih primerih primerna čim manjša elastičnost. Pravilnik je bil sprejet v svoji prvotni obliki.

Zavrnjen samostojni predlog

Sledila je razprava o sedmih samostojnih predlogih in interpelacijah. Župan je najprej prečital prvi predlog m. s. Likarja in Ivana Kralja, za katerega sta predlagatelja zahtevala nujnost. Predlog se je nanašal na spremembo zakona o mestnih občinah in na čimprejšnji razpis novih volitev v mestne svete. Mestni svet naj bi pozval vlado, da bi čimprej ali pa vsaj v okviru finančnega zakona za 1937/38 izvedla reformo sedanjega zakona o mestnih svetih v tem smislu, da bi bili vsi člani mestnega sveta izvoljeni na podlagi splošne tajne in enake volilne pravice ter po proporčnem volilnem sistemu. Na podlagi take spremembe zakona naj bi nato v najkrajšem roku razpisala svobodne volitve. Župan naj bi ta sklep mestnega sveta predočil ministru za notranje zadeve in ga opozoril na to, da ni nikakih zadržkov, da se ne bi mogle vsak čas vršiti volitve. Že na prihodnji seji naj bi poročal o uspehu tega svojega koraka.

Mestni župan je k predlogu pripomnil, da je treba v smislu zakona sklepati najprej o njegovi nujnosti in sicer z dvetretjinsko večino. O nujnosti se je razvila razprava in predlagatelj m. s. Likar je nujnost podrobno utemeljil. Pri tem je bil ponovno prekinjen. Naglasil je, da je normalizacija političnih prilik nujno potrebna in da je potrebno predvsem enako postopanje napram prebivalstvu v mestih kakor na deželi, kjer so se volitve pravkar izvršile. V ostalem so predlog glede splošne tajne in enake volilne pravice povsem sklada s programskim stališčem večine občinskega sveta. Tudi iz tega razloga je povsem razumljivo, da bo predlogu priznana nujnost. (Smeh.) M. s. dr. Korun se je pridružil Likarjevim izvajanjem in je dejal, da bo mestni svet postopal gotovo po intencijah vlade, če predlog sprejme, saj je tudi želja notranjega ministra Korošca, da se uvede tajno glasovanje. Občinskemu svetu bo le v čast, če kr. vlado pozove, naj po volilni reformi čimprej razpiše volitve mestnih občinskih odborov.

M. s. Kamušič je sicer odklanjal sedanji volilni sistem, vendar predlogu mestnih svetnikov Likarja in Kralja nujnost ni priznal. Večina mestnega sveta se je postavila že od vsega početka na demokratsko stališče. Zaradi tega je menil, da ob tej priliki ni potrebno to še posebej poudariti. Kr. vlada se trudi in je že izjavila, da se bodo vsi politični zakoni spremenili in da bodo uvedene tudi tajne, enake in proporčne volitve. Ker je tako zagotovilo že dano je predlog brez pomena in zaradi tega tudi ni nujen.

Mestni župan je stavil vprašanje nujnosti na glasovanje. Zanjo se je izrazilo 7 mestnih svetnikov, zaradi česar predlogu nujnost ni bila priznana in se zato o njem tudi nadalje ni razpravljalo.

Sanacija maloželezniške družbe in pogrebna zavarovalnica

Drugi samostojni predlog so vložili m. s. Ivan Kralj in tovariši in se je nanašal na sanacijo Maloželezniške družbe in druga aktualna vprašanja. Po tem predlogu naj bi se čimprej zgradila nova tramvajska proga k Sv. Križu, ki bi bila vsekakor rentabilna in bi le prispevala k sanaciji družbe. Dognano je, da gre na leto k Sv. Križu povprečno 370.000 ljudi, od katerih bi se na osnovi statističnih zaključkov za druge primere 280.000 gotovo posluževalo tramvaja. V zvezi s tem naj bi se takoj zgradila tudi mrtvaška veža pri Sv. Križu. Vsekakor bi se morali vnesti krediti, ki so potrebni Maloželezniški družbi za zgraditev omenjene proge in na drugi strani za zgraditev mrtvaške veže, že v prihodnji proračun. Poleg tega naj bi mesto ustanovilo tudi svojo pogrebno zavarovalnico. Vsakemu posamezniku bi bil tako zagotovljen dostojen pogreb, na drugi strani pa bi se našla sredstva za realizacijo obeh prej omenjenih načrtov.

Župan je o tem predlogu dejal, da je deloma že realiziran. Priprave za zgraditev mrliške veže so že toliko napredovale, da bo brzkone že na prvi prihodnji seji lahko poročal o definitivnih rezultatih razgovorov in pogajanj za njeno zgraditev. Tudi kredit za izvedbo tega dela je malone že zagotovljen. Enako se vršijo pri Pogrebnem zavodu priprave za ustanovitev mestne pogrebne zavarovalnice. Ta zadeva je v teku že več kot pol leta.

Nato je prečital tretji samostojni predlog, ki so ga vložili prav tako m. s. Ivan Kralj in tovariši. Predlog se je nanašal na dohodke mestnih dnevničarjev, ki naj bi se jim zagotovil primeren minimalni zaslužek. Personalno-pravni odbor naj bi zbral podatke o prejemkih teh dnevničarjev in naj bi prejemke preuredil tako, da bi vsak dnevničar prejemal na mesec najmanj po 1000, ne pa po 600 in manj dinarjev kakor doslej. V to svrho bi se morale vnesti v novi mestni proračun tudi potrebne postavke. Tudi o tem predlogu je župan izjavil, da je bil vložen prekasno. Podatki, na podlagi katerih se imajo na novo določiti dohodki dnevničarjev, se že zbirajo. On sam se je bavil s tem vprašanjem že ponovno, toda v prvem letu svojega županovanja do ureditve tega problema ni mogel priti, zato pa bo vprašanje s prihodnjim proračunom vsekakor že urejeno. Predlog sam na pravilnike, ki so zaradi »Bat'ec« izgubili delo. Več kompetentnih prič je izjavilo pismeno, da je zaradi »Bate« res brezposelnih mnogo naših obrtnikov in da se bije med »Bat'o« in našimi obrtniki že več let boj. Braniteo dr. Krivic je poudaril, da članek v celoti ni žaljiv za Bat'o in ne more škoditi njegovemu kreditu, ker zagovarja interese enega dela naroda ali delovne zajednice.

Mali senat s predsednikom Ivanom Brelihom in predsednikoma sodnikoma Gorečanom in Kobalem je razsodil, da je urednik kriv. Obsojen je bil na 500 Din denarne kazni in na plačilo vseh stroškov. Podjetje »Bat'a je zahtevalo 50.000 Din odškodnine, senat mu je prisodil 300 Din. Obtoženec ni poskusil dokazati inkriminiranih trditev, niti ne, da je bil v zmoti. Duh članka je pa bil tak, da krati podjetju Bat'a čast in družabni ugled ter utegne škodovati njegovemu kreditu. Olajšilna okolnost je bila, da je urednik s priobčitvijo članka hotel ščititi interese čevljarskih obrtnikov.

Kdor se hoče dve uri nasmejati; kdor se hoče dve uri zabavati, naj gre danes v Elitni kino Matico k premieri izvrstne muzikalne burke

Stan Laurel **Cigansko dekle** Oliver Hardy

Boljše kot nepozabni »FRA DIAVOLO«

Marija Turkova

Ljubljana, 25. novembra

Snoči ob 21. je doma v Komenskega ulici mirno zaspala za vedno ga. Marija Turkova, soproga gasilskega starešine g. Josipa Turka. Pokojna je bila stara 69 let in se je še do lani veselila trdnega zdravja. Takrat se ji je pripetila nezgoda, da je padla in pozneje je bolehala. Pred Vsemi sveti je legla in zdaj je podlegla bolezni.

Blaga gospa je bila vse življenje skromna in tiha ter je živela le za svoj dom in družino. Bolje jo je poznal le ožji krog znancev in pa številni reveži, ki so se zatekali po pomoč k njej, ki jim jo je delila ob najrazličnejših prilikah v obilni meri. Gospa Marija je bila doma iz znane gostilne »Pri Ameriki« na Glincah in se je poročila z g. Josipom Turkom l. 1893. Z vso vnemo in požrtvovalnostjo pristne slovenske matere se je posvetila vzgoji otrok in skrbi za dom. V srečnem zakonu se je rodilo pet otrok: Rajko, Vilko, Joško, Albin ter hčerka Ela. Silno je potrla ubogo mater smrt njenega sina Joška, sodnega pripravnika, ki se je smrtno ponesrečil l. 1922 na Grintovcu. Takrat se je umaknila v svojo najožjo okolico in se odrekla zunanjemu svetu. Vso svojo ljubezen je posvečala svojim četverim vnukom. Usoda ji je določila, da jo položе v grob jutri baš na dan 14letnice smrti njenega sina Joška. Plemeniti slovenski materi, ki je vedno vzgajala vse svoje otroke v naprednem duhu, bodi ohranjen najblažji spomin. Težko prizadeti ugledni Turkovi družini naše globoko sožalje!

Beležnica

KOLEDAR

Danes: Sreda, 25. novembra katoličani: Katarina.

DANAŠNJE PRIREDITVE:

Kino Matica: Cigansko dekle.
Kino Ideal: Kneginja čardaša.
Kino Sloga: Črna soba.
Kino Union: Königsmark.
Kino Kodeljevo: Kdo je morilec.
Ljubljanska podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva: Predavanje nadzornika Štreklja ob 19. v dvorani mineraloškega instituta na univerzi.
Ljudska univerza: predavanje prof. dr. Čermelja: »V svetu meglenic« ob 20. v mali Filharmonični dvorani.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Mr. Sušnik, Marijin trg 5, **Kuralt**, Gosposvetska cesta 10, Bohinec ded., Cesta 29. oktobra 31.

SPORT

— **Smučarski klub Dovje Mojstrana.** Oživeli smo! Če tudi ni snega, a vendar naše članstvo resno in redno trenira pod vodstvom našega olimpijca Klančnika Alojza že od septembra po predpisih našega vzornega lanskega finskega trenerja. Tudi naša bodoča smučarska garda uri smučarsko gimnastiko. Saj je za mali klub lepo število 20 naraščajnikov in 10 članov. V nedeljo 15. t. m. je imel klub v hotelu Triglav veliko smučarsko veselico, da je z dobičkom za silo zamašil velike luknje v blagajni. Posetilo je prireditev toliko odličnih domačinov in tujih gostov, da se tem potom zahvaljujemo vsem, ki so pripomogli k odličnemu uspehu. Zadnjo nedeljo je članstvo imelo tekmo. Gozdni tek ca 9700 m. Start in cilj pred hotelom Triglav. Proga je tekla z raznimi vijugami na Mlake v Konec in nazaj. Rezultati prvih: Klančnik Gregor 34 minut 40 sek., Klančnik Alojz 36 min. 50 sek., Rabič Miha 37 min. 43 sek., Lihteneger Ferdo 38 min. 10 sek. Tudi naraščaj ni hotel mirovati. Na mojstranski praznik sv. Klemena, ko sejmujemo, se je pomerile mladina. Proga lahka ca. 2.500 m. Rezultati: Merkelj 13 min. 50 sek., Zavrl 14 min. 10 sek., Dovžan 14 min. 43 sek., Lihteneger Jože 14 min. 58 sek., Svoljšak 15 min. 45 sek. itd. Toliko zadnjih novosti. Upamo, da vztrajno in resno delo nakloni uspehov in da Mojstrana obdrži svoj renome. Smuk!

— **Službene objave GZSP.** Dopis SK Kovinarja, Jesenice, se vzame na znanje. Potrjujemo prejem statističnih podatkov od SPD in TP Kranjska gora, isti se odstopijo propagandni sekciji GZSP, da jih, ko prejmemo te podatke še od ostalih naših klubov, vpošteva v skupnem poročilu, ki ga bomo potem v celoti objavili v časopisju. Dopisa SK Bohinja se vzameta na znanje, za delegata na njihov redni občni zbor se določi predsednik tovariš Jože Činkovic. ASK Primorje Ljubljana je razpisal za dne 1. 12. t. l. vsakoletni »Tek uedinjenja«. Priporočamo vsem našim klubom, da na to prireditev pošljejo svoje tekmovalce. Na dopis SK Korotana, se bo odgovorilo pismeno. Naknadno smo odobrili termin za klubsko tekmo SK Kovinarja z Jesenic. Obveščamo vse klube, da dni prejeli ček. položnice za poravnavo zaostale, kakor tekoče članarine. Isto smo poslali vsem jeseniškim klubom potrdila za brezplačen zdravniški pregled.

BOLJŠE KOT »FRANKENSTEIN« IN »FRANKENSTEINOVA NEVESTA«!

Boris Karloff v dvojni vlogi.

ZA JAKO MOČNE ŽIVCE!

Danes premiera v KINU SLOGI!

v najnapetejšem, misterijoznem filmu groze

Črna soba

V smrt za zaročencem

Maribor, 25. novembra

Ni še minilo teden dni, ko je skočil pod vlak blizu studenškega gozda pri Mariboru, 19letni tovarniški delavec Franc Šumer, že mu je sledila danes druga žrtev. Davi ob 5.51 se je na istem kraju vrgla pod vlak Šumerjeva 19letna zaročenka Ana Karniker iz Studencev, stanujoča v Kolnikovi ulici 6, in uslužbena kot tkalka v tovarni Zelenka. Vlak ji je odtrgal desno nogo pri trupu, levo pa pod kolenom. Nesrečnico je videl, ko se je vrgla pod vlak, neki raznašalec kruha in nemudoma obvestil žandarmerijo v Studencih, ta pa reševalno postajo. Mladenko so takoj naložili na voz, krajnje na odrezani nogi ter jo odpeljali v bolnico. Karnikerjeva je bila ves čas pri zavesti in je izpovedala, da je bila preveč hladna napram Šumerju, zato si je ta končal življenje. Ker se je čutila krivo njegove smrti, se je tudi ona odločila za samomor.

Ko se je Karnikerjeva vrgla pod vlak, je držala v rokah Šumerjevo sliko, ki jo je obdržala tudi, ko so jo prepeljali v bolnico. Nesrečnica leži zdaj na operacijski mizi, in zdravniki so izgubili vsako nado, da bi jo ohranili pri življenju.

Zaradi gumastih opank

Ljubljana, 25. novembra.

Dne 17. marca je »Trgovski list« objavil članek »Bata in gumasti opanki«. V uvodu tega članka je urednik Aleksander Železnikar pripomnil: Ker so vsi slovenski tedniki in dnevniki priobčili plačane inseratne odgovore nekih anonimnih kmečkih zadrug in nekih še bolj anonimnih narodnih poslancev, popolnoma pa zamolčali, kaj o tem inseratnem odgovoru pišejo naši obrtniki, naj bo vsaj v našem listu zabeležen odgovor obrtnikov, da bo vsaj naša gospodarska javnost objektivno informirana o tem vprašanju. Zagrebški »Obrtnički Vjesnik« piše...

V nadaljnem sledi prevod članka iz »Vjesnika« o »Bati« in gumastih podplatih. Podjetje »Bata« je poslalo uredniku popravek ki pa ni bil objavljen. Zaradi tega je podjetje tožilo urednika Železnikarja po tiskovnem zakonu. Inkriminizirane so bile trditve, da Ba'ta proizvaja in prodaja gumaste opanke, čeprav nima za to predpisane koncesije in dovoljenje, da je bilo nujno, da se to vprašanje in to protizakonito delo »Bate« ogromnih dimenzij pokaže temeljito na anketi, ki se je vršila v pristojnem ministrstvu ter da tvrdka »Bat'a« sploh nima pravice proizvajati in prodajati te nevarne vrste obutve.

Zastopnik podjetja »Bat'a« je dokazal, da ima »Bat'a« dovoljenje za proizvajanje in prodajo gumastih opank. Obtoženec se je zagovarjal, da je hotel ščititi naše čevljarje, ki so zaradi »Bat'ec« izgubili delo. Več kompetentnih prič je izjavilo pismeno, da je zaradi »Bate« res brezposelnih mnogo naših obrtnikov in da se bije med »Bat'o« in našimi obrtniki že več let boj. Branilec dr. Krivic je poudaril, da članek v celoti ni žaljiv za Bat'o in ne more škoditi njegovemu kreditu, ker zagovarja interese enega dela naroda ali delovne zajednice.

Mali senat s predsednikom Ivanom Brelihom in predsednikoma sodnikoma Gorečanom in Kobalem je razsodil, da je urednik kriv. Obsojen je bil na 500 Din denarne kazni in na plačilo vseh stroškov. Podjetje »Bat'a je zahtevalo 50.000 Din odškodnine, senat mu je prisodil 300 Din. Obtoženec ni poskusil dokazati inkriminiranih trditev, niti ne, da je bil v zmoti. Duh članka je pa bil tak, da krati podjetju Bat'a čast in družabni ugled ter utegne škodovati njegovemu kreditu. Olajšilna okolnost je bila, da je urednik s priobčitvijo članka hotel ščititi interese čevljarskih obrtnikov.

Naše gledališče

DRAMA

Sreda 25.: Za narodov blagor. Red B.
Četrtek 26.: Zaprto.
Petek 27.: ob 15. Kralj Lear. Dijaška predstava. Cene od 2 do 14 Din.
Sobota 28.: Na ledeni plošči. Izven. Cene od 20 Din navzdol.

Premiera Zigonove drame »Kadar se utrga oblak« bo v ponedeljek 30. t. m. Dejanje se ogdi v tržkih krogih ter slika razkroj in popolen propad družinskega življenja, zgrajenega brez ljubezni na laži in pohlepu po blagostanju. Osnovni motiv je misel: Kar je gnilo se mora podreti. Glavno gibalo dejanja je spoznanje krivde in spokoritev glavnega grešnika Kalana. Igro pripravlja Ciril Debevec.

OPERA

Sreda 25.: Pod to goro zeleno. Red Sreda.
Četrtek 26.: Seviljski brivec. Red Četrtek.
Petek 27.: anrto.
Sobota 28.: Bohema. Premierski abonma.

DNEVNE VESTI

— **Iz državne službe.** Za policijskega stražnika pri predstojništvu mestne policije v Mariboru so imenovani policijski stražniki pripravniki Henrik Alegro, Martin Fidler, Ivan Florjančič, Josip Jakopin, Karol Jurkovič, Josip Komovec in Alojzij Spanring; premeščen je policijski agent zvaničnik Leopold Slemic od uprave policije v Ljubljani k srezkemu načelstvu v Radovljici.

— **Iz banovinske službe.** Imenovani so za sekundarija uradniški pripravnik banovinske bolnice v Celju dr. Slavko Perko, za banovinsko uradniško pripravnico pri banovinski ženski bolnici v Novem mestu banovnska zvaničnica Dora Cibic, za banovinsko zvaničnico pri kmetijski šoli na Grmu banovinska dnevničarka Danica Modič in za banovinskega kmetijskega svetnika banovinski višji pristav v. d. ravnatelja mlekarske šole v Škofji Loki ing. Srečko Šabec. Premeščen je sekundarij banovinske bolnice v Celju dr. Stane Strnad v banovinsko bolnico v Slovenjgradcu; razveljavljen je odlok, s katerim je bil premeščen banovinski profesor kmetijske šole v Št. Jurju ob Južni železnici ing. Franjo Koprivček na banovinsko mlekarsko šolo v Škofjo Loko.

KINO

TEL. 27-30 **SLOGA**

Premiera! Premiera!

Boris Karlof v misterijozni, napeti drami

ČRNA SOBA

TEL. 21-24 **MATICA**

Stanlio in Olio, kralja smeha,

kot cigana v muzikalni veseloigri

CIGANSKO DEKLE

TEL. 22-21 **UNION**

Slagerfilm z lepo Elisso Landi

KÖNIGSMARK

Predstave ob 16., 19.15 in 21.15 uri

— **Zdravniška vest.** V imenik zdravniške zbornice za dravsko banovino je bil vpisan dr. Alfonz Deljak, zdravnik v Ljubljani.

— **Rektorat univerze kralja Aleksandra I.** v Ljubljani razpisuje mesto asistenta pri kemičnem institutu. Kandidatje morajo biti diplomirani kemiki tehniške ali filozofske fakultete; obvladajo naj poleg državnega jezika še kak drug svetovni jezik. Pod enakimi pogoji imajo kandidatje, ki so že službovali v kakem kemičnem institutu ali imajo prakso v kemični industriji, prednost. Prošnje, opremljene s prilogami po predpisih § 3 in 4 uradniškega zakona, je vložiti na rektoratu univerze kralja Aleksandra I. v Ljubljani najkasneje do 10. decembra t. l.

— **Iz Službenega lista.** »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine« št. 95 z dne 25. t. m. objavlja odločbo kraljevih namestnikov o spojitvi občin Kranj in Primskovo v občino Kranj, odločbo kraljevskih namestnikov o izločitvi zaselkov Zupelevečka sela in Vrhovečka sela iz občine Dobova in priključitvi k občini Kapele, odločbo kralj. nam. o izločitvi bivše občine Podgorica iz občine Dol in bivše občine Dragomelj iz občine Domžale ter ustanovitvi nove občine Podgorica; o izločitvi bivše občine Dolsko in kraja Laza iz občine Dol ter k. o. Sv. Križ iz občine Kresnice ter ustanovitvi občine Dolsko; o izločitvi kraja Podgrad z naseljem Gradovlje iz občine Dol in priključitvi k občini Polje v ljubljanskem srezu, uredbo o ustanovitvi policijskega komisarijata na Jesenicah, izpremembo pravilnika za veliko in malo prodajo soli, objavo o novih taksah v telefonskem prometu med Jugoslavijo in Italijo in nove telefonske zveze z inozemstvom, razglas o odločitvi volilev občinskega odbora za občino Šemič, razglas banske uprave o izpremembi proračuna občine Prečna glede občinskih davščin in razne objave iz »Službenih novin«.

— **Sanacija vinogradništva.** Poljedelski minister je izjavil, da dobimo v kratkem uredbo o sanaciji našega vinogradništva. Predno bo pa uredba izdana bo sklicana v Beogradu konferenca, na katero bodo povabljeni zastopniki vseh večjih vinogradniških organizacij v državi.

— **Švicarji zgrade v Splitu velik hotel.** Švicarska finančna skupina dr. Müch in arhitekt Solinger imata že pripravljene podrobne načrte za velik švicarski hotel v Splitu. Hotel naj bi bil zgrajen na Trumbićevi obali kakor zahteva prometno ministrstvo, oddelek za pomorstvo, ki pa zahteva obenem od Švicarjev letno najemnino za zemljišče pol milijona Din. Švicarjem se pa zdi najemnina previsoka in se bodo še pogajali. Na razpolago imajo okrog 25 milijonov Din in ta denar bi se porabil za zgraditev hotela.

— **Močan potres v Bosni.** V noči od ponedeljka na torek so čutili v Slavonskem Brodu močan potres, kakršnega ne pomnijo niti najstarejši ljudje. K sreči pa potres ni napravil večje škode, le nekaj dimnikov se je porušilo. Posebno močan je bil potres v Derventi, kjer je poškodoval nekaj hiš. Tudi v Osijeku in Banjaluki so čutili potresne sunke.

— **Prvi mraz v severni Vojvodini.** Včeraj je pritisnil v severni Vojvodini prvi letošnji mraz. V Subotici je znašala temperatura zjutraj —5.

Kje je največ zakonov

Največ zakonov imajo pač tam, kjer imajo rekorde na vseh poljih, namreč v Ameriki. Med ameriškimi pravniki se je našel nekdo, ki se je potrudil in zbral vse zdaj veljavne zakone v vseh 48 ameriških državah. Nastala je ogromna zbirka, obsegajoča milijon 156.644 zakonov. Vidimo torej, da ima Amerika tudi v tem pogledu rekord. Zanimivo je, da si pri tem ogromnem številu mnogi zakoni nasprotujejo ne samo v raznih državah, temveč tudi v eni in isti državi. Federalnih zakonov, veljavnih za vso ameriško Unijo, je razmeroma zelo malo.

Američan, ki so mu odprta vrata vseh držav, se seveda ne more orientirati v tem labirintu zakonov. To nam tudi pojasni, zakaj je severnoameriška Unija pravi eldorado advokatov. Tudi v Ameriki velja namreč načelo, da človek ni rešen krivde, če ne pozna zakona. Iz tega lahko sklepamo, kako ogromno breme pravnega znanja mora nositi vsak Američan, če noče imeti nepreštanih sitnosti s sodišči. Ameriška svoboda torej ni tako idealna, kakor se nam vidi od daleč.

— **Dva obletnica.** Na današnji dan je umrl l. 1923. v Rogaški Slatini J. Stritar. Stoletnico njegovega rojstva smo praznovali letos. Na včerajšnji dan pred 30 leti je pa bil pokopan pri Sv. Lovrencu pod Krnom Simon Gregorčič, ki je bil rojen kakor Jurčič l. 1844.

— **Proizvodnja in cena kvasa v Jugoslaviji.** V Sarajevu so imeli te dni zanimivo obravnavo med nekim tovarnarjem kvasa in pekom. Pekov zagovornik advokat dr. Uroš Ivaniševič je razgrnil pred sodiščem zanimivo sliko o karteli tovarnarjev kvasa in njihovem zaslužku. Proizvodnja in konzum kvasa v Jugoslaviji stalno narašča, tako da ga bomo kmalu porabili okrog 400 vagonov letno. Do leta 1921. je bilo izdelovanje kvasa prosto, potem smo pa dobili sistem koncesioniranja in končno leta 1929 zakonsko prepoved ustanavljanja novih tvornic kvasa. Če bi uvažali kvas iz Češkoslovaške, bi nas veljal 22 do 23 Din, dočim ga prodajajo naše tovarne po 28 do 32 Din. Po podatkih Pekovske zveze v Zagrebu in Pekovske zadruge v Ljubljani stane proizvajalce kvas 20 Din, tovarne ga pa prodajajo po 31 Din, tako da zaslužijo 11 Din pri kilogramu. Ker se izdela v Jugoslaviji 3 milijone 200.000 kg kvasa letno, znaša superprofit 35 milijonov letno, ali od leta 1924 nad 400 milijonov Din.

— **Zanimiva razprava.** Društvo za zaščito interesov viagateljev bivše avstrijske Poštne hranilnice s sedežem v Ljubljani obvešča svoje člane, da je vložilo v mesecu oktobru pri srezkemu sodišču v Ljubljani tožbo proti drž. zakladu kraljevine Jugoslavije in Poštni hranilnici v Beogradu radi neizplačanih vlog za I. skupino društvenih članov in je razpisana tozadevna razprava za dan 15. decembra. Izid te razprave se bo javno objavil potom časopisov. Tožba za drugo skupino društvenih članov bo vložena v začetku decembra. Vsi oni viagatelji, ki še niso člani društva in reflektirajo na izplačilo svojih vlog, naj se takoj javijo podpisanemu društvu in naj vpošljejo potom pošt, ne nakaznice za vsakih 10 Kr. 1 Din za tekoče stroške, ker društvo ne jamči za one vlagatelje, ki niso člani društva, za izplačilo vlog. Člani, ki še niste plačali navedenega zneska, poravnajte to takoj, sicer ne pridete v poštev. Za eventualni odgovor priložite v znamkah 2 Din, drugače se ne odgovarja. Društvo za zaščito interesov viagateljev bivše avstrijske poštne hranilnice, Ljubljana.

— **Drugi natečaj za slike in kipe v narodni skupščini** je bil objavljen v Službenih novinah 7. nov. št. 258. Razpisane so štiri freske, ena v velikosti 14.30 m na 5.60 m za 100.000 Din, tri pa v velikosti po 1.90 na 2.10 m, skupaj za 60.000 Din. Dalje dva kipa po 3 m visoka v marmorju; plastika naj predstavlja državno ureditev in zakonodajstvo v osebnostih kralja Petra Osvoboditelja in carja Dušana. Termin za oddajo osnutkov je 15. januar 1937, pogoji natečaja so isti kakor pri prvem, širija je tudi ista. Društvo slov. lik. umetnikov.

— **Za mrtve proglašeni.** Okrožno sodišče v Novem mestu je uvedlo postopanje, da se proglase za mrtve posestnik iz Višnje gore Jože Starc, poljedelec iz Velike Doline Matevž Bukovinski, voznik iz Glažute Franc Oberstar, posestnik iz Močil Pavel Pešelj st. Matija Kastelic iz Zdenske vasi, posestnik iz Leskovca Alojz Vidmar, kočar iz Sela Anton Bezek, Matija Skulj iz Dolnjega Kališča in posestnikov sin iz Gabrovšca Ignacij Koščak. Okrožno sodišče v Celju je pa uvedlo postopanje, da se proglasi za mrtvega posestnik Anton Trbuc iz Žetal.

— **Tudi na Češkoslovaškem** so odjeknile letošnje Vodnikove knjige. Kakor nam sporočajo iz Prage, bodo Albrehtovi »Zarečani«, ki so jih Vodnikovci sprejeli s tolikimi simpatijami, še pred Veliko nočjo izšli v češkem prevodu. Vsekakor velik in nagel uspeh slovenskega pisatelja!

— **Prvi nemški ilustrirani tednik v Jugoslaviji.** O božiču začne izhajati v Novem Sadu prvi in edini nemški ilustrirani tednik v naši državi »Bilder Woche«. Glavni urednik bo dr. Franjo Perc.

— **Slovenski rudar iz Francije nam piše med drugim:** »Najlepši pozdrav iz domovine, po kateri tako hrepenim, so bile knjige Vodnikove družbe, ki sem jih prečital s največjim užitkom. Letošnja pratika je spet na višku! Prinesla mi je obilo zabave in pouka. Nikjer ni domača beseda tako sveta kakor na tujih tleh.

— **Nedeljski avtoizleti v Italijo: Postojna, Gorica, Trst.** — Božična 4 dnevna izleta: Gorica—Trst in Benetke—Padova 24. do 27. decembra. Pojasnila: »Po božjem svetu«, Ljubljana, Wolfova 1. II. nadstropje.

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da bo megleno, deloma oblačno vreme. Včeraj je znašala najvišja temperatura v Skopiju 7, v Ljubljani 5, v Zagrebu 3, iz drugih krajev ni poročil o stanju temperature. Davi je kazal barometer v Ljubljani 769.6, temperatura je znašala —1.0.

— **Pobegnil z avtomobilom.** Varnostne oblasti so bile opozorjene na nekega Leopolda Simoniča, rojenega l. 1911 v Saloveih, pristojnega v Pobrežje, okraj Maribor. Simonič je že 14. t. m. neznanokam pobegnil s poverjenim mu avtomobilom, ki je last Ignaca Potrča v Mariboru. Avtomobil je znake Ford, s 4 sedeži sivo pleskan, z evid. št. 2.1738/36.

— **Samomor bolnega kmeta.** Z balkona zagrebške bolnice je skočil včeraj kmet Edvard Bošnar. Imel je težko bolezen na želodcu. Pobil se je tako močno, da je kmalu umrl.

— **13letni dečak obupal nad življenjem.** Policijski stražnik v Zagrebu je včeraj naletel ob Savi na 13letnega dečka, ki je hotel skočiti v Savo, češ da njegovo življenje nima nobenega smisla. Na policiji je izpovedal, da se starši ne brigajo zanj, da je oče pijanec, mati se pa zabava na svoj način. Mali Franjo nikoli ni slišal doma lepe besede, vedno so ga samo pretepali in slednjič so mu življenje tako zagrenili, da se je odločil za prostovoljno smrt.

— **Starec nehote ustrelil dekliče.** Dušan Pravica iz vasi Dvorišča pri Bosanski Dubici je imel krstno slavo in med gosti je bil tudi njegov stric Janko Pravica. Starec je bil razigran in hotel je streljati s samokresom pa se mu ni srečil. Ko ga je popravljal je naenkrat počil strel in krogla je zadela hčerko edinko Dušana Pravice na postelji, in sicer v čelo, da je bila takoj mrtva. Starec Bjelajac je bil ves iz sebe, ko je spoznal kaj je storil in prosil je, naj ga ubijejo.

— **18letna kmetica rodila trojčke.** V vasi Borči pri Zemunu je rodila 18letna kmetica Radmila Lašič trojčke. Mati in prva dva dečka so zdravi, tretji je pa kmalu po porodu umrl.

— **Cela družina nad sina.** Snoči so prepeljali v bolnico 24letnega posestnikovega sina Ivana Piškurja iz Želimlja, vsega v ranah na glavi in po telesu. Popoldne je v družini nastal prepir zaradi dedščine, nakar so se spravili nad Ivana oče Janez ter brata Anton in Jože. Z združenimi močmi so ga obdelali s koli, dokler se ni fant zgrudil ves okrvavljen. Zadevo preiskujejo orožniki. Ivanove poškodbe so težke.

Moraš se pravočasno naučiti!

Uporabljaj za pranje vedno Radion, kajti samo Radion vsebuje dobro Schichtovo milo. Zato je Radion tako blag in izdaten. Pranje z Radionom je tako lahko in preprosto: belo perilo kuhaj 15 minut, volno in svilo pa pri v mrzli raztopini.

Samo Schichtov **RADION** PERE SAM!

VSEBUJE SCHICHTOVO MILO

Marsikaj si lahko ogledate v naših izložbah,

a še več če stopite v trgovino. Stofe, svilo, platno, flanele in druge tkanine vam prav radi razkažemo

„Manufaktura" k. d.

trgovina, ki vas želi boljše postreči

Mestni trg 17.

KINO MOSTE

Danes in jutri ob 20. uri monumentalni velefilm

K R I Ž A R J I

Globoko znižane cene Din 2.50 — 4.50

Iz Ljubljane

—lj **Na živilskem trgu** je bilo danes precej prometa kljub »neugodnemu« datumu in mrazu. Zelenjadni trg je bil sicer mnogo slabše zaseden kakor navadno ob tržnih dneh, vendar pa ni nič prisanjkovalo na njem. Zelenjava se ni podražila zaradi mraza, saj pravega mraza še ni. Branjevci so dobro založeni z uvoženo cvetačo, ki jo prodajajo po 5 Din kg. Domače cvetače pa ni več naprodaj. Med domačo zelenjavo je naprodaj na drobno še mnogo zeljnatih glav, dočim jih na debelo danes ni bilo več naprodaj kakor ročni voziček. Krompirja je bilo naprodaj na debelo 13 voz. Kupci so naglo posegli po njem. Bil je po 75 do 80 par kg. V splošnem ni sprememb v cenah. — Tržno nadzorstvo je vzelo od vseh mesarjev vzorce mesti, da jo bo preiskal Higijenski zavod. Vsi mesarji razen enega so dejali, da ne mešajo med mast loja, oni pa, ki ga meša, jo prodaja po 2 Din ceneje.

—lj **Deljene ure na mestnem poglavarstvu.** Z interpretacijo na včerajšnji občin. seji glede deljenih uradnih ur na mestnem poglavarstvu v Ljubljani, ki so bile bile uvedene v zvezi z vodstvom zveze mestnih uslužbencev v imenu vsega uslužbenstva, se nikakor ne strinjamo, ker ni bilo obveščeno o tem koraku niti mestno uslužbenstvo, da celo oni, ki so v vodstvu zveze, niso vedeli za ta korak. Če pa delajo gotove osebe vodstva na lastno pest nekaj, kar ni v interesu uslužbenstva, se jim pa za tako vodstvo lepo zahvaljujemo in naj podajo ostavko na svoje mesto, še prej jih pa prosimo, da nam na lastno pest preskrbe tudi 13. plačo. Če pa že morda imajo nekateri oddelki zaostanke, pa naj imajo popoldanske ure le oni, ne pa vsi uslužbenci. Tako se bo tudi na kurjavi in razsvetljavi prihranilo. Mestni uslužbenec.

—lj **Cojzova cesta je tlakovana.** Cojzova cesta je tlakovana v vsej dolžini, tudi križišče pred šentjakobskim mostom je bilo tlakovano pred dnevi. Zdaj bodo cesto lahko odprli, kar je potrebno zlasti zato, ker je Cojzova cesta del državne ceste. Aškerčeva cesta še ne bo tako kmalu odprta, zato se bo moral promet še nekaj časa usmerjati na cesto 20. oktobra. Sicer pa pozimi v Ljubljani navadno ni tranzitnega prometa in zaprta Cojzova cesta ne pomeni posebne prometne ovire.

—lj **Izbrana dela klavirske glasbene literature** so na sporedu koncerta, ki ga izvaja v petek, dne 27. t. m. izredno nadarjena mlada češka pianistka Vera Švihlikova v mali Filharmonični dvorani. Najprvo bo zaigrala Bachovo Chaconno v sijajni priredbi velikega mojstra Busonija. Nato sledi Novakova Sonata eroica. Po odmoru ima prvo in glavno besedo Chopin s svojim Rondo v es-duru, Nokturnom v des-duru in 5 etudami. Švihlikova velja kot izvrstna interpretka tudi Chopinovih etud. Nato sledi Debussyjev Estampes in koncert zaključi Ljapunova parafraza in tema iz Verdijeve opere Rigoletto. Mlada umetnica uživa doma in v tujini, izpopolnila je marsikaj, velik napredek

Na petkov koncert še prav posebno opozarjamo. Prodaja vstopnic v knjigarni Glasbene Matice.

—lj **Na umetniški razstavi** mladih bo imel v sredo ob 18.15 vodstvo umetnostni kritik g. dr. Rajko Ložar. Ker bo razstava odprta le še tekoči teden, vabimo vse ljubitelje na vodstvo in ogled razstave.

—lj **Pevski zbor Glasbene Matice** ima drevi pevsko vajo izjemoma pet minut pred pol 20. uro. Prihodnja skupna vaja bo v četrtek, dne 3. decembra ob 20. uri.

— **Pedagoško društvo v Ljubljani** sklicuje za četrtek, 26. t. m. ob 20. uri v risalnici državnega učiteljišča (Resljeva c.) prvi širši sestanek članov in prijateljev društva. Na dnevnem redu je razgovor o pedagoškem tečaju za roditelje, ki ga bo društvo priredilo. Iskreno vabljeni vsi, ki jih vprašanje vzgoje zanima.

— **Foto večer SPD** bo v četrtek 26. t. m. ob 20. uri v društvenih prostorih na Aleksandrovi cesti št. 4 I. nadstropje. Dostop imajo vsi člani SPD. Prof. Ravnik bo predaval o uporabi foto temnice, ki je na novo urejena ter razpolaga z prvovrstnim povečevalnim aparatom. Planinci, foto, amaterji vabljeni.

—lj **Šentjakobsko - trnovska podružnica** družbe sv. Cirila in Metoda proslavi petdesetletnico svojega delovanja v soboto 28. t. m. ob 20,15 uri na Šentjakobskem gledališkem odru v Mestnem domu s slavnostno predstavo »Janez Solnce«. Na ta pomembni večer vabimo vse člane in prijatelje narodno obrambnega CM pokreta k obilni udeležbi. Vstopnice se dobe v predprodaji do petka zvečer v delikatesni trgovini Anton Verbič v Stritarjevi ulici in sicer sedeži po 12, 10, 8 in 6, stojišča 3 Din.

—lj **Opozorilo karitativnim organizacijam!** Mestni socialno-politični urad sporoča, da bodo tiskovine za božično obdarovanje, kojih nabava je bila sklenjena na zadnji skupni seji, na razpolago organizacijam od četrtka 26. novembra t. l. od 11. ure dalje v Mestnem domu. Vse dobrodelne organizacije naj izpolnijo tiskovine in en izvod vrnejo mestnemu socialno-političnemu uradu do ponedeljka 30. novembra, drugi izvod naj obdrže zase. Prihodnja skupna seja bo objavljena v časopisih.

—lj **Tatvine v čakalnici OUZD.** Drzen tat je poiskal svoje žrtve te dni v čakalnici OUZD na Miklošičevi cesti. Že prej je bilo v čakalnici izvršenih nekaj tatvin, v ponedeljek pa je najbrž isti tat odnesel Fanici Valovčevi črno ročno torbico, v kateri je bila zlata moška ura, nekaj kovancev po 20 Din in nekaj drugih predmetov, v skupni vrednosti 1000 Din. Istega dne je ukradel tudi Katarini Trubnikovi ročno torbico z drobižem in raznimi toaletnimi predmeti, v vrednosti 100 Din.

—lj **Iz policijske kronike.** Tatvine in vlome vedno bolj množe. V stanovanje Terezije Kovačičeve v Marenčičevi ulici je prišel te dni tat skozi odprto okno in ukradel zlat prstan in 233 Din gotovine. Ravno tako se je nekdo vtihotapil v stanovanje Franca Mihelčiča na Gosposvetski cesti 13 ter mu odnesel rjavo obleko, pumparice in moder suknjič, v skupni vrednosti 1500 Din. Iz stanovanja Vilibalda Vlahoviča je neznanec odnesel predsnočnjim pokromano moško uro, zlato verižico, zlat prstan in še nekaj drugih predmetov, vrednih 1000 Din. Iz predsobe Pavle Bambergove na Mestnem trgu 15, je bila v ponedeljek odnešena 600 Din vredna, skoraj nova preproga. V ponedeljek ponoči so skušali vlomilci v župnišče v Šiški, kar so jim pa ni posrečilo, ker so bili prepodani. Tatovi so vlomili v stanovanje Ane Trapičarjeve v Vižmarjih in odnesli za 300 Din perila.

—lj **Kino »Sokolski dom« v Šiški** je od ponedeljka do četrtka zaprt.

—lj **Vid vaših oči** si obvarujete je z optično čistimi brušenimi stekli, katere si nabavite pri strokovnjaku Fr. P. Zajcu, izprašan optik, Stari trg 9, Ljubljana.

Iz Maribora

— **»Prva legija« po znižanih cenah.** Laverjevo zanimivo dramo »Prva legija«, ki se godi v nekem ameriškem jezuitskem konviktu, ponove v četrtek 26. t. m. po znižanih cenah.

— **Nova sled za morilci.** Včeraj so na kolodvorski pošti izsledili enega izmed tisočakov, ki so jih morilci izropali pismonoši Ludviku Žunku v Št. Ilju. Tisočak izvira iz nekega tukajšnjega denarnega zavoda, kamor ga je prinesel neki mariborski trgovec z drugim denarjem. Oblasti vrše poizvedbe.

— **Žile si je prerezal** tekstilni delavec Ferdo K., ko je v neki mariborski gostilni z jezi udaril z desnico po steklenih vratih. Prerezal si je pri tem žile v zapestju. Ponesrečenca so prepeljali v bolnico.

— **31.000 Din ukradenih.** Gostilničar Filip Meršnik od Sv. Lovrenca na Pohorju je prijavil orožnikom, da mu je nekdo ukradel iz blagajne 31.000 dinarjev. V zvezi s tatvino so aretirali gostilničarjevo služkinjo, ki je vedela za ključ od blagajne.

— **Obsojen požigalec.** Mali kazenski senat je včeraj obsodil 22letnega viničarjevega sina Ivana Fekonjo iz Negove na 2 leti 2 meseca robije, ker je 31. avgusta zažgal gospodarsko poslopje Ivana Kuharja na Negovskem vrhu. Obtoženec je po požigu pridno pomagal gasiti. Ni še bilo pogašeno prvo poslopje, ko je obtoženec že zažigal hišo posestnice Alojzije Jostl pa so ga pri tem zalotili. Fekonja je že kot šolar zažgal neko hišo.

— **Madžarski regent Horthy na Pragerskem.** V ponedeljek zvečer se je peljal madžarski regent Horthy s posebnim vlakom preko Kotoribe in Pragerskega v Italijo. Na Pragerskem je vlak stal 8 minut ter nalo nadaljeval svojo vožnjo. Vest o Horthyju se je kot blisk razširila po Pragerskem.

Iz Kranja

— **Gledališki oder Narodne čitalnice v Kranju** vprizori v četrtek, dne 26. t. m. in v nedeljo, dne 29. t. m. ob pol 9. uri zvečer O'Neill-ovo zgodbo iz mornarskega življenja v treh delih »Ana Christie«. O književni vrednosti igre nam zagotavlja dejstvo, da je pisatelj v vrsti letošnjih Noblovih nagrajencev.

Radioprogram

Četrtek, 26. novembra

12: Koncertni plesi (plošče). — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Čas, spored, obvestila. — 13.15: Vse mogoče, kar kdo hoče (plošče po željah). — 14: Vreme, borza. — 18: Pester spored (radijski orkester). — 18.40: Slovenščina za Slovence (g. dr. Rudolf Kolarič). — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura: Savez Sokola kraljevine Jugoslavije. — 19.50: 10 minut zabave. — 20: Klavirske točke štiriročno. — 21: Svet v pesmi (igra radijski orkester). — 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Radijski jazz. Vmesne vložke poje g. Marko Premelč.

MALI OGLASI

Beseda 50 para, davek Din 3.—, beseda 1 Din, davek 3 Din preklici

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par, davek 3 Din
Najmanjši znesek 8 Din

50 PAR ENTLANJE

ažuriranje, vezenje zaves, perila, monogramov, gumbnic. Velika zaloga perja po 6.75 Din. »Julijana«, Gosposvetska 12.

KROMPIR

lepo, zdravo, odbrano blago oddaja, dokler zaloga

po 65 par kg

tvrdka A. VOLK

Ljubljana, Resljeva cesta 24

ZIMSKE SUKNJE

boljše vrste. Hubertus nepremočljiv 250 Din, perilo in vsa praktična oblačila tudi po reklamnih cenah Presker, Sv. Petra cesta 14. 6. R.

POUK

Beseda 50 par, davek 3 Din
Najmanjši znesek 8 Din

STROJEPISNI POUK

(po desetprstnem sistemu). Večerni tečaj za začetnike in izvežbance. Posebni tečaj za starejše dame in gospode. Vpisovanje 2. decembra od 6. do pol 8. zvečer. Pričetek pouka 3. decembra. Najnižja šolnina, učna ura samo 2 Din. Christofov učni zavod, Domobranska cesta 15. 3050

Z nobenim drugim reklamnim sredstvom ne morete doseči enakega učinka, kakor s časopisnim oglasom, čigar delokrog je neomejen. Časopis pride v vsako hišo in govori dnevno desettisočerim čitateljev. Redno oglašanje v velikem dnevniku je najuspešnejša investicija, ki prinese koristi trgovcu in kupcu.

Razširitev umobolnice na Studencu

V novem poslopju bo 100 postelj — Umobolnim je potrebno razvedrilo

Ljubljana, 25. novembra.

Bolnica za duševno bolne je imela včeraj intimno svečanost. Dogradili so do strehe novo poslopje, ki bo povečalo kapaciteto bolnice za 100 postelj. Prosiavi so razen upravnika dr. Gerloviča, primarija dr. Kamina in nekaterih uradnikov prisostvovali tudi načelnik gradbenega oddelka banske uprave inž. Skaberne in novinarji.

Stavbo, ki je obrnjena proti gozdiču, kjer se je zgodila letalska nesreča, so pričeli graditi 21. septembra in so jo v rekordnem času komaj dveh mesecev spravili pod streho. V dolžino meri 56 m, široka je 14 m, visoka pa v srednjem delu 15, drugod pa 12 m. Idejo za graditev je sprožil že bivši upravnik dr. Divjak, na podlagi njegovih podatkov pa je idejni načrt napravil dr. Otahal. Zaradi pomanjkanja kredita so z zidavo pričeli šele letos in še to po zaslugi sedanjega upravnika dr. Gerloviča, ki je na merodajnih mestih vrtal toliko časa, dokler mu niso odobrili potrebnega kredita. Novi prizidek, ki bo sedaj prezimil do pomladi, bo povečal umobolnico na Studencu, da bo lahko sprejela 500 bolnikov, dočim jih ima sedaj 390. Urejen bo po najmodernejših načelih in obsegal vse, kar zahteva današnja doba od umobolnice. Poslopje, ki ima dve nadstropji, bo imelo v spodnjih prostorih moderne delavnice za čevljarstvo, mizarstvo, tapetništvo in še druge obrti.

Veliko važnost so polagali na zgradnjo dvorane, kjer bodo našli umobolni potrebno razvedrilo. Medicinska veda je namreč ugotovila, da umobolni po nekaj letih bivanja v bolnici popolnoma otopi in ne kaže nobenega smisla za dogodke izven sebe. Zato je bolnikom potrebno razvedrilo, ki ga jim najbolj nudijo razne igre in predstave. Pokazalo se je, da zlasti veseli filmi izredno blagodejno vplivajo na umobolne. Če se namreč posreči pripraviti bolnika do smeha, je to najboljši dokaz, da se počasi odvrača od otopelosti in dobiva smisel tudi za zunanje dogodke. Uprava umobolnice ima v načrtih popolno modernizacijo vseh objektov. Že prihodnje leto bodo najbrž pričeli s predelavo tako imenovanih besnic, ker ne odgovarjajo modernim zdravstvenim načelom. Bolnika, ki ga je popadla besnost so doslej običajno vtaknili v prisilni jopič, sedaj pa so s takim načinom zdravljenja popolnoma prenehali in uporabljajo kot najboljše sredstvo vodo. Zato bodo ta oddelek priredili tako, da bo imela vsaka celica svojo kopalnico.

Gradbena dela je izvršila tvrdka Mavrič, stavbeno nadzorstvo je pa bilo v rokah gradbene tehnice gdč. Gustinove od gradbenega oddelka banske uprave. Z notranjimi deli bodo pričeli spomladi in upajo, da bo najkasneje do začetka prihodnjega septembra vsa stavba dogotovljena in po blagoslovitvi oddana svojemu namenu.

Septet bratov Živkov v Ljubljani

Odlični pevci nastopijo na novinarskem koncertu

Ljubljana, 25. novembra

Za Ljubljano nov pevski ansambel se bo javnosti predstavil na novinarskem koncertu 1. decembra na Taboru. To je »Septet bratov Živko«. Iz koncertov, ki jih je to svojevrstno pevsko združenje že priredilo večinoma v severnem delu Slovenije, je septet po poročilih tudi pri nas dobro znan, ni pa še v Ljubljani nastopal. Vabilu slovenskih novinarjev se je septet ljubeznivo odzval ter obljubil svoje sodelovanje na novinarskem koncertu.

Pevsko združenje »Septet bratov Živkov« v Mariboru je bilo ustanovljeno leta 1933 in mu je namen gojiti umetne in narodne pesmi. Združenje ima svoja pravila, potrjena od banske uprave. Septet je član Ipavčeve pevske župe južnoslovenske pevske zveze v Mariboru. Tvori ga 6 bratov Živko in Franc Logar. Glasovi so razdeljeni takole: I. tenor Avgust (koncertni tenorist), II. tenor Lojze in Janko, I. bas Vinko in Srečko, II. bas Albin Živko in Franc Logar. Po poklicu so Avgust, Albin in Srečko železniški uradniki v Mariboru, Janko, šolski upravitelj na Pobrežju pri Mariboru, Vinko strokovni učitelj v Poljčanah, Franc Logar pa šolski upravitelj v Laporju. Umetniško vodstvo septeta je v rokah našega znanega skladatelja in zborovoje Vasilija Mirka. Septet ima vaje enkrat tedensko, izmenoma v Mariboru in Poljčanah. Priredil je že lepo število samostojnih koncertov, ki so vsi dosegli odlične uspehe ter razširili sloves septeta. Tako ima septet za sabo koncerte v Mariboru, Ptuju, Celju, Ljutomeru, Slovenski Bistrici, Šoštanju, Poljčanah, Slovenjgradcu, Dolnji Lendavi, Brežicah, Radovljici, Begunjah in v Rogaški Slatini. Poleg tega pa je septet tudi sodeloval pri raznih slavnostnih in dobrodelnih prireditvah. Radio Ljubljana je že prenašal njegove koncerte.

Nastop na novinarskem koncertu v Ljubljani bo septetu zvišal že lepo število častilcev. Na koncertu bo septet dvakrat nastopil: konec prvega dela programa z dvema umetnima pesmima, z Mirkovo »Srce rožac in z Adamičevo »Regiment po cesti grec, tema z osmimi variacijami. V drugem delu programa pa bo septet zapel štiri narodne pesmi v harmonizacijami Šonca, Deva, Zepiča in Mirka.

Lepa pesem, umetna in narodna, je še vedno vžgala in bo septet tudi na novinarskem koncertu žel zasluženo priznanje ter si pridobil tudi v Ljubljani simpatije, ki jih že v obilni meri uživa v drugih delih Slovenije. Ne samo ljubezen do naše pesmi in resno umetniško udejstvovanje, temveč tudi požrtvovalnost šestih bratov in sedmega člana septeta, ki so vsi v napornih in odgovornih javnih službah, zasluži priznanje in občudovanje.

Z Jesenic

— **Stoletni kostanji so padli.** Pred kratkim je začela KID graditi nove dovlačilne tire in industrijske naprave v Hrenovici. Da se je dobil potrebni prostor za veliko lopo, so morali delavci te dni posekati več orjaških kostanjev, ki so bili vsemu okolju v kras. Pravijo, da so bili ti kostanji zasajeni v času, ko so Francozi gospodarili v naših krajih. Orjaška drevesa so bila nema priča velikih sprememb v kraju in velikega gospodarskega razvoja, radi katerega so zdaj padla.

— **Ustanovni občni zbor Legije koroških borcev za krajevno organizacijo na Jesenicah** bo v nedeljo 29. t. m. ob 10. uri v prostorih tovarniške restavracije Legat na Savi. K udeležbi pozivamo vse one koroške borce, ki so svoj pristop že komurkoli prijavili, kakor tudi one, ki žele postati člani te organizacije in so se udeležili bojev za osvoboditev Koroške. Na občnem zboru bo poročal in dal smernice za novo delo delegat glavnega odbora LKB iz Ljubljane. — Koroški borci, vsi na občni zbor.

Barva in delavnost

Nekemu parižkemu učenjaku se je posrečilo dokazati, da žolta in rdeča barva vzpodbujata človeka k jedi, dočim mu modra in zelena dober tek ovirata in kvarita. To bi morali vedeti gostilničarji in restavraterji, v nasprotnem smislu pa upoštevati očetje številnih in vedno lačnih otrok. Na kalifornijski univerzi so pa preizkušali učinek barve na človeško oko in človekovo delavnost vobče. Dognali so, da učinkuje v tem pogledu najugodneje žolta barva, za njo zelena, potem rdeča in šele na zadnjem mestu modra. Bela luč zaostaja le neznatno za žolto, v nekaterih primerih pa učinkuje še ugodnejše od nje.

Tudi utrujenost po delu je odvisna od barve luči v navedenem vrstnem redu. Razlika v delavnosti pri žolti in modri svetlobi se giblje med 7 in 20%, kar je gotovo zelo zanimiva ugotovitev za ustvarjajoče duhove umetnosti in znanosti. Gotovo je bil torej globlji smisel v tem, da sta imela Michelangelo in Goethe zelo rada žolko barvo.

Iz Celja

—c **Smrt bivšega celjskega župana.** Na Dunaju je umrl v nedeljo odvetnik dr. Henrik Jabornegg, bivši celjski župan. Pokojni se je naselil l. 1895. kot odvetnik v Celju in je postal nekaj let pred vojno celjski župan. To funkcijo je obdržal do prevrata, nakar se je preselil v Gradec. V dobi njegovega županovanja v Celju so vodili naši narodni nasprotniki najostrejšo nacionalno in gospodarsko borbo proti zavednemu slovenskemu prebivalstvu.

—c **Redna seja mestnega sveta** bo v petek 27. t. m. ob 18. Na dnevnem redu so poročila predsednika in odborov.

—c **Tečaj za vzgojo otroka na Ljudskem vseučilišču v Celju.** V četrtek 26. t. m. bo drugo predavanje s temo »Otrok ob vstopu v šolo.« Predaval bo prof. dr. Franjo Žgeč.

—c **Umrl je v torek v Kovinarski ulici 6** v starosti 80 let valčni mojster v p. g. Adolf Menzl, ki je služboval polnih 45 let v celjski cinkarni. Istega dne je umrl v Liscah 73letni delavec Jožef Skoberne.

—c **Tri nesreče.** V nedeljo popoldne je padla 7letna hčerka tovarniškega delavca Anica Koštomajeva na Ljubečni s sosedove kašče 10 metrov globoko in si zlomila levo roko v ponedeljek je padel 28letni lesni trgovec Alojz Žunter s Sp. Pobrežja pri Rečici ob Savinji pri delu v gozdu in si zlomil levo nogo. Istega dne je padel 27letni zidar Friderik Krivec z Ivence pri Vojniku s kolesa in si zlomil desno nogo. Ponesrečenci se zdravijo v celjski bolnici.

Letanje kot zdravilno sredstvo

Ena, največ dva poleta v višino od 500 do 700 metrov odpravita oslovski kašelj

Letalo, ki velja danes za najučinkovitejše in najmodernejše orožje, za najhitrejše prometno sredstvo, za važen pripomoček v modernem gospodarstvu, za učinkovito obrambno sredstvo proti škodljivemu mrčesu in gozdnim požarom skoraj v vseh kulturnih državah sveta, je postalo zadnje čase tudi izborno zdravilno sredstvo proti nekaterim vrstam bolezni.

Na dunajski vseučiliški kliniki za otroške bolezni so delali že pred sedmimi leti uspešne poskuše zdravljenja oslovskega kašlja s pomočjo enega, največ dveh poletov v višino 500 do 750 m. Enostavnost tega zdravljenja, ki se takoj pokažejo njegove blagodejne posledice, da oslovski kašelj povsem izgine, ima samo to slabo stran, da se mnogi ljudje še vedno boje letala, kakor so se bali v starih časih vlaka. Sicer se pa da najti tudi iz te zagate izhod, saj gre za otroke v starosti, ko se niti še ne zavedajo dobro, da sede v letalu in plavajo po zraku. Če se že starši boje letala, lahko pač otroka za nekaj minut zaupajo pilotu samemu ali pa spremljevalcu, ki pred letanjem nima nobenega strahu. Glavno je, da otrok izgubi oslovski kašelj, ki je silno neprijetna in trdovratna bolezen, večkrat pa tudi nevarna, posebno pri slabotnih otrocih.

Prof. Lemonier je pa delal lani in letos v Franciji poskuse, ki dokazujejo, da letanje močno vpliva tudi na živce. Tako lahko nevrastenija in drugi nevšečni pojavi v zvezi z njo izginejo za daljši čas, vsaj za tri do pet mesecev, če se dvigne človek v zračne višave vsaj dvakrat. Pri teh boleznih je pa važno, da se letalo dviga in spušča hitro in strmo. Na ta način je prof. Lemonier izlečil mnogo bolnikov, pri katerih so zaman preizkušali različna zdravila. Slabiču, ki ima premalo samozavesti ali ki ga muči nespečnost, pomaga nekaj poletov, da si utrdi živce.

Prof. Lemonier pojasnjuje učinek poleta na živce s tem, da se nauči človek med guganjem letala, ko se dviga in spušča, razširjati prsni koš. Čim spozna bolnikova podzavest to blagodejno manipulacijo dihalnega in drugega mišičevja, ostane pri podobnem manevru kadarkoli, čim bi živčne pobude izzvale kakršnokoli motnjo, ki je napravila iz njega nevrastenika. Celo motnje samozavesti v sferi zakonskega življenja, ki jih včasih niti potrpežljiva psihoanaliza ne more odstraniti, se lahko odstranijo z zdravljenjem v letalu. Prof. Lemonier je proučil mnogo takih primerov na svojem privatnem letališču in izpremenil na ta način boječe in slabotne može v samozavestne in odločne.

Poskusi prof. Lemoniera so postavili mejnik v zgodovini letalstva. Pokazali so, da se more letalstvo uspešno uveljaviti tudi na polju zdravljenja, zlasti živčnih bolezni in da je letalo že zdaj zelo praktično zdravilno sredstvo. Seveda bo pa preteklo še mnogo vode, predno bo to najmodernejše sredstvo proti boleznim dostopno širokim slojem, ker je letanje zaenkrat še precej drago, še večja ovira je pa kot rečeno v tem, da se ljudje letala še mnogo preveč boje, posebno tisti, ki naj bi jim prineslo zdravje.

Ogromen generator proti raku

V Hutingtonovi bolnici v Bostonu v ameriški državi Massachussets so dobili novo napravo proti raku. To je ogromen elektrostatičen generator, ki proizvaja posebno močne X žarke z napetostjo 1 milijona voltov. To so žarki tako kratkih valov, da se ujamejo z gama žarki, ki jih izžareva radij. V bolnici hočejo z njim lečiti nove tvorbe globoko v telesu. Za zdravljenje z ultrakratkimi Röntgenovimi žarki so se odločili za to, ker lažje prodirajo skozi živo tkivo v globino, na drugi strani pa je njihov učinek na novo tvorbo specifičnejši.

Generator je izdelal dr. Trump, sotrudnik tehnološkega zavoda, kjer so izdelali med drugim tudi ogromno lečo za največji daljnogled sveta. Dr. Trump računa s tem, da bo mogel novi elektrostatični generator proizvajati žarke večje intenzivnosti, nego bi jih dobili, če bi spravili skupaj ves radij, kar ga je na svetu. Ogromni generator je podoben velikemu hribu in ima na vrhu široko cev iz blestečega aluminija. Raka začno zdraviti z njim še to zimo.

Občina Ljubljana,
Mestni pogrebni zavod.

†

Dotrpela je naša predobra soproga, mama, stara mama in tašča, gospa

Marija Turk

POSESTNICA

K večnemu miru jo spremimo z njenega doma na Vidovdanski cesti 3 v četrtek, dne 26. t. m., ob 3. uri popoldne v družinsko grobnico pri Sv. Križu.

Prosimo tihega sožalja!

LJUBLJANA, 25. novembra 1936.

JOSIP TURK, soprog.
ELA por. REICHER, VILKO, RAJKO, ALBIN, otroci;
MILA, MAJDA, sinahi; KONRAD REICHER, zet;
SAŠA, JOŠKO, BORUT, RAJKEC, vnuki.

EMILE GABORIAU 69

ZAKONSKI IN NEZAKONSKI SIN

ROMAN.

Slednjič je napočil dan, ki ga je tako nestrpno in hrepeneče pričakoval. Ura še ni bila osem, ko se je že zglasil pri preiskovalnem sodniku proseč ga, naj mu oprosti, da prihaja tako zgodaj. Toda opravičevanje je bilo odveč. Daburona ni nihče motil ob osmih zjutraj, ker je bil ob tem času vedno že pri delu. Sprejel je z običajno prijaznostjo starega policista in celo pošalil se je nekoliko na račun njegove prenagljenosti, prejšnjega dne. Kdo bi bil mislil, da ima tako občutljive živce? Noč ga je nedvomno pomirila. V glavo so mu gotovo šinile pametnejše misli ali pa je morda celo izsledil pravega morilca.

Ta brezbrižni glas, tako neobičajen pri preiskovalnem sodniku, znanem po svoji resnosti, je Tabareta neprijetno dirnil. Ali ni bil v tem posmehu skrit sklep ne zmeniti se za vse to, kar bi mu mogel povedati? Zdelo se mu je to in brez najmanjšega namigavanja je začel svoj zagovor.

Čeprav je pa sum v bistvu nalezljiv, se mu ni posrečilo spraviti sodnika iz ravnotežja. Tudi najtehtnejši njegovi razlogi so se odbijali od trdnega sodnikovega prepričanja, kakor žoge od stene. In to ni bilo nič presenetljivega, kajti oče Tabaret se je naslanjal samo na besede, dočim je imel Daburon v rokah jasne izpovedbe prič, dejstva. In stvar je bila taka, da so se mogli vsi Tabaretovi argumenti v korist Alberta obrniti proti njemu in potrditi njegovo krivdo.

Slednjič je prosil Tabaret, naj mu sodnik dovoli govoriti z Albertom. Mislil je, da ima glede na svoje usluge pravico do tega. Daburon je pa odklonil njegovo prošnjo. Toda v tolažbo je pripomnil, da mu bo mogel čez tri ali štiri dni ustreči, ker ne bo več pomislekov proti njegovemu razgovoru z Albertom.

— Vaša odklonitev me zelo boli, gospod sodnik, — je dejal Tabaret, — toda razumem jo in uklonim se ji.

To je bila vsa njegova pritožba. In takoj je odšel, boječ se, da bi ne mogel več krotiti svojega ogorčenja. Zavedal se je dobro, da bo čutil poleg neizmerne sreče, da je rešil nedolžnega človeka, ki ga je bil pahnil s svojo neprevidnostjo v nesrečo, neizrečeno radost ob osveti nad sodnikovo trmo.

— Trije ali štirje dnevi, — je mrmral sam pri sebi, — pomenijo tri ali štiri stoletja za nesrečneža, vrženega v ječo. Našemu sodniku je lahko govoriti tako. Pomagati moram pravici na dan.

Preiskovalni sodnik je odšel v sodno palačo in poslal po obdolženca.

— Kakšna železna volja je to! — je pomislil, ko je vstopil obdolženec v sodnikovo sobo. Albert ni bil več podoben nesrečnežu, kakor prejšnji dan, ko ga je bila strla obdolžitev, ko mu je bil zadan tako nepričakovan udarec in ko je malo manjkalo, da se ni onesvestil. Zdaj je bil podoben možu, ki se zaveda svoje nedolžnosti, možu, ki se je zakolebal pod težo nesreče, ne pa padel.

Sodnik je spoznal, da mora prijeti stvar pri drugem koncu. Postal je nežen in laskav, poln globokega sočutja. Nesrečnež! Gotovo hudo trpi, on, ki mu je bilo vse življenje polno radosti in zabave. Koliko gorja naenkrat okrog njega! Kdo bi mogel pričakovati kaj takega! Saj je bil edina nada bogatega in starega rodu. Sodnik mu je priklical v spomin njegovo mladost, dotaknil se je najnežnejših strun njegovega srca. Tako je uporabil in zlorabil vse, kar mu je bilo znano o obdolžencevem življenju, mučil ga je z najbolestnejšimi namigavanji na Klaro. Čemu ta zakrknjeni molk? Mar ni njegova dolžnost potolažiti čim prej njo, ki ji visi življenje na njegovem življenju? Kaj je potrebno v ta namen? Ena sama beseda. Potem bo vrnjen svetu, če že ne bo prost, mu postane vsaj zapor znosen, tovariši ga bodo posečali, nemoteno jih bo lahko sprejemal.

Govoril ni več sodnik, temveč oče v globoki priznanežljivosti do svojega sina. Daburon je govoril dolgo, prizadevajoč si omehčati zakrknjeno morilčevo srce. Toda Albertu njegove besede niso šle do živega. Njegovi odgovori so bili skrajno lakonični. Zatrjeval je neprestano, da je nedolžen.

Preostajal je še en poskus, ki se rad posreči. Še iste sobote so odvedli Alberta k truplu vdove Lerougeeve. Zdelo se je, da ga je grozni prizor pretresel, toda ne bolj, kakor človeka, ki se mora ozreti na žrtev umora po štirih dneh. Nekdo izmed prisotnih je pripomnil:

— Ah, če bi mogla izpregovoriti!

— To bi bila zame velika sreča, — je dejal Albert.

Daburon je bil trdno prepričan o Albertovi krivdi in gotovo ga je spravila njegova zakrknjenost naravnost v obup. Vsem je bilo jasno njegovo razočaranje, ko je strogo zapovedal odvesti obdolženca nazaj v ječo.

— Vem, kako ga bom prisilil k priznanju! — je siknil skozi zobe.

Vrnil se je domov zelo utrujen in nezadovoljen. Doma je našel na mizi tole brzojavko načelnika varnostne brigade:

Rouen, v nedeljo.

Moža smo najdli. Nocoj odpotujemo v Pariz. Važna priča.

Gevrol.

XV.

V ponedeljek zjutraj je bil Daburon že ob devetih namenjen v sodno palačo, kjer je upal najti Gevrola z njegovim možem in morda tudi očeta Tabareta. Bil je skoraj že pripravljen k odhodu, ko mu je prišel sluga povedat, da bi rada govorila z njim mlada dama v spremstvu starejše žene. Svojega imena ni povedala, češ, da bi ga izdala le, če bi bilo nujno potrebno, če bi je gospod ne hotel drugače sprejeti.

Urejuje Josip Zupančič. — Za »Narodno tiskarno« Fran Jeran. — Za upravo in inserate dal Issa Oton Christof. — Vsi v Ljubljani.